

George Vithoulkas

ÚROVNĚ ZDRAVÍ

Volné pokračování knihy
HOMEOPATICKÁ VĚDA

 Alferia®

 INTERNATIONAL ACADEMY OF
CLASSICAL HOMEOPATHY

INTERNATIONAL ACADEMY OF
CLASSICAL HOMEOPATHY

George Vithoulkas

ÚROVNĚ ZDRAVÍ

Volné pokračování knihy HOMEOPATICKÁ VĚDA

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy:

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

George Vithoukas
ÚROVNĚ ZDRAVÍ

Přeloženo z anglického originálu *Levels of Health – Revised Edition*, vydaného pod patronací Marii Chorianopolou u International Academy of Classical Homeopathy, Thessaloniki, 2017.

All rights reserved.

Přeložil Petr Hoffmann

Sazba Vojtěch Kočí

Jazyková redakce Isabel Hajtrová

Odpovědná redaktorka Lenka Kubelová

Počet stran 152

První vydání, Praha 2018

Vydala GRADA Publishing, a.s.

pod značkou Alferia

U Průhonu 22, Praha 7

jako svou 7073. publikaci

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

Czech edition © GRADA Publishing, a.s., 2018

Copyright © George Vithoukas, 2017

Translation © Petr Hoffmann, 2018

ISBN 978-80-271-2382-7 (ePub)

ISBN 978-80-271-2381-0 (pdf)

ISBN 978-80-247-3984-7 (print)

Obsah

O autorovi		9
Předmluva		11
Úvod:	Praktikování homeopatie	12
	Energetický komplex organismu – Hahnemannova „Životní síla“	12
	Obranný mechanismus a energetický komplex	13
	Symptomy jsou prospěšné!	13
	Následky potlačování příznaků	14
	Symptomy nás navigují	15
	Vyhodnocování reakce na lék	16
	Směr léčby	17
Kapitola 1	Úrovně zdraví – základní popis	19
	Kolísání organismu v rámci jedné úrovně zdraví	21
Kapitola 2	Prognóza a délka života	25
Kapitola 3	Genetické predispozice určující délku života	28
Kapitola 4	Náchylnost k infekcím	30
	Přirozená obrana versus zabíjení bakterií	32
	Akutními nemocemi trpí zdravější lidé	33
	Absence horečky = nedostatek vitality	34
Kapitola 5	Genetické predispozice: Hahnemannova miasmata	37
	Predispozice v souvislosti s úrovněmi zdraví	37
	Technika léčby pomocí sekvence po sobě následujících léků u silnějších genetických predispozic	38
Kapitola 6	Definice a význam čistého obrazu symptomů	40
Kapitola 7	Výběr potence	43
	Opakování dávek	45
	Indikace pro výběr potence napříč úrovněmi zdraví	46
Kapitola 8	Faktory antidotující homeopatickou léčbu	48
	1. Chemické léky a očkování	49
	2. Rekreační drogy	49

	3. Káva	50
	4. Silná mentální nebo emocionální zátěž	50
	5. Dentální ošetření	50
	6. Opakování léků v nevhodnou dobu	51
	7. Jiné léčebné metody	51
	8. Silné pachy	51
	9. Faktory poškozující samotný lék	51
Kapitola 9	Akutní nemoci během chronické léčby	53
	Skupina A: úroveň A1, A2, A3	54
	Skupina B: úroveň B4, B5 a B6	54
	Skupina C: úroveň C7, C8 a C9	56
	Skupina D: úroveň D10, D11 a D12	57
Kapitola 10	Zvládání akutních nemocí během chronické léčby	59
	Akutní nemoc se objeví během prvních tří dnů po podání léku	60
	Skupina A: úroveň A1, A2, A3	60
	Skupina B: úroveň B4, B5 a B6	60
	Skupina C: úroveň C7, C8 a C9	61
	Skupina D: úroveň D10, D11 a D12	64
	Akutní nemoc se objeví během prvních sedmi až patnácti dnů po podání léku	64
	Skupina A: úroveň A1, A2, A3	64
	Skupina B: úroveň B4, B5 a B6	64
	Skupina C: úroveň C7, C8 a C9	65
	Skupina D: úroveň D10, D11 a D12	66
	Akutní nemoc se objeví za měsíc po podání léku	66
	Skupina A: úroveň A1, A2, A3	66
	Skupina B: úroveň B4, B5 a B6	68
	Skupina C: úroveň C7, C8 a C9	68
	Skupina D: úroveň D10, D11 a D12	69
	Akutní nemoc se objeví za šest měsíců po podání léku	70
	Skupina A: úroveň A1, A2, A3	70
	Skupina B: úroveň B4, B5 a B6	70
	Skupina C: úroveň C7, C8 a C9	71
	Skupina D: úroveň D10, D11 a D12	71

Kapitola 11	Závěrečné shrnutí problematiky akutních nemocí během chronické léčby	73
	Vysvětlení: Pravidla nejsou bez výjimek	74
Kapitola 12	Reakce na homeopatický lék	75
	Jak stanovit homeopatickou prognózu případu	75
	Parametry, jež homeopatovi umožňují trojrozměrné vyhodnocení případu	79
Kapitola 13	Typy reakcí na homeopatický lék a posologie	81
	Pozorování 1: Jasně počáteční zhoršení hlavního fyzického problému(ů), mentálních a emocionálních symptomů a celkové energie následované rychlým a dlouhodobým zlepšením	82
	Pozorování 2: Pacient se cítí mnohem lépe ve všech ohledech, ale neobjevilo se žádné nebo jen velmi malé zhoršení	85
	Pozorování 3: Pacient se cítí po počátečním zhoršení mnohem lépe ve všech ohledech, ale některé potíže stále přetrvávají	86
	Pozorování 4: Po počátečním zhoršení následuje lokální a celkové zlepšení, ale objeví se nové symptomy, které odpovídají podanému léku	88
	Pozorování 5: Fyzické příznaky se po počátečním zhoršení zlepšily, ale mentálně-emocionální rovina a míra energie zůstaly beze změny	90
	Pozorování 6: Žádné počáteční zhoršení; pacient udává, že je mu o něco lépe, ale zcela dobře se necítí	93
	Pozorování 7: Hlavní problém pacienta se zlepšil bez zhoršení, ale objevily se nové potíže	95
	Pozorování 8: Původní potíže pacienta jsou do určité míry zlepšené, ale případu nyní dominují nové příznaky, které doplňují původní symptomatický obraz	97
	Pozorování 9: Krátké zhoršení následované lokálním i celkovým zlepšením a poté částečný relaps za měsíc po podání léku	100
	Pozorování 10: Skutečný relaps měsíc po pozitivní reakci	102

	Pozorování 11: Dočasné zlepšení bez počátečního zhoršení následované úplným relapsem po jednom měsíci	104
	Pozorování 12: Zlepšení v některých oblastech bez počátečního zhoršení, ale za několik týdnů je pacientovi hůře než před lékem (se změnou symptomů i bez ní)	107
	Pozorování 13: V případě nenastala žádná změna	109
	Pozorování 14: Uzavřený nebo stydlivý pacient, který udává, že se nic nezměnilo	111
	Pozorování 15: Zlepšení některých méně důležitých fyzických symptomů bez dalších změn u uzavřeného nebo intelektuálního pacienta	113
	Pozorování 16: Zlepšení některých méně důležitých fyzických symptomů bez dalších změn u otevřeného pacienta	115
	Pozorování 17: Pacient udává zhoršení s tím, že až během posledních několika dnů je mu možná o něco lépe	116
	Pozorování 18: Kontinuální zhoršování všech symptomů	118
	Pozorování 19: Zřetelné dlouhotrvající zhoršení následované zlepšením (o přibližně 70 %), které trvá čtyři až pět dnů, ale pak se stav opět začne zhoršovat	121
	Pozorování 20: Pacient se celý měsíc cítí hůře	123
	Pozorování 21: Hlavní problém je celý měsíc horší, zatímco ostatní symptomy se zlepšily	125
	Pozorování 22: Mentálně-emocionální rovina je horší, zatímco úroveň energie a fyzické potíže se po počátečním zhoršení zlepšily	127
Kapitola 14	Shrnutí Úrovní zdraví	129
	Shrnutí Skupiny A (úroveň A1, A2, A3)	131
	Shrnutí Skupiny B (úroveň B4, B5 a B6)	132
	Shrnutí Skupiny C (úroveň C7, C8 a C9)	132
	Shrnutí Skupiny D (úroveň D10, D11 a D12)	133
	Rejstřík	134
	Literatura	142

O autorovi

George Vithoulkas se narodil v roce 1932 v Athénách. Poté, co v mládí přečetl jedním dechem knihu *Homeopatická materia medica* od Williama Boericka, vzplanula v něm vášně pro klasickou homeopatii. Ponořil se do studia homeopatie a zařadil se mezi hlavní osobnosti, které se zasloužily o její rozvoj. Vzdělávat se začal v šedesátých letech minulého století v Jižní Africe, následně studoval v Indii, kde byl v roce 2002 tamním ministrem zdravotnictví vyznamenán Zlatou medailí jako Homeopat milénia. V roce 1996 obdržel cenu The Right Livelihood Award (také známou jako alternativní Nobelova cena). Kromě působení na jeho Mezinárodní akademii klasické homeopatie v Řecku (IACH) je také čestným profesorem na osmi světových lékařských univerzitách. Během posledních pěti dekad prezentoval homeopatickou vědu jako terapeutický systém na půdě Světové zdravotnické organizace, Evropského parlamentu a Evropské rady. Profesor Vithoulkas, jenž je na celosvětové úrovni považován za nejvýznamnější „hlas“ moderní klasické homeopatie, je autorem dvanácti knih (včetně knihy *Homeopatická věda*), více než třiceti článků v odborných lékařských časopisech a dvanáctisvazkové knihy o homeopatických léčích *Materia Medica Viva*. Jeho knihy byly přeloženy do více než třiceti jazyků.

www.vithoulkas.com

Úryvky z této knihy je možné dohledat v anglickém jazyce
na webové stránce www.vithoukasbooks.gr

Předmluva

Kniha *Úrovně zdraví* vznikla jako volné pokračování knihy *Homeopatická věda*. Důvodem k jejímu napsání byla poptávka po příručce, kterou by mohli používat studenti mého e-learningového kurzu, jenž byl spuštěn v červnu 2010.

Porozumění teorii Úrovně zdraví je fundamentální součástí homeopatické praxe. Většina případů, se kterými se homeopat setkává, je mnohostranná a komplikovaná – jak předchází alopatickou medikací, tak vrstvenou patologií – a vyžaduje sekvenci několika léků. Pro dosažení dobrého výsledku je mimořádně důležitá schopnost vybrat správné léky ve správném pořadí. Pochopení Úrovně zdraví je zásadní i z toho důvodu, že díky němu můžeme určit, co bychom po podání léku měli u pacienta očekávat a jaká je pravděpodobnost vyléčení. Pomůže nám také odhadnout přibližnou délku života a stanovit vhodné dávkování léků.

Na revizi tohoto textu pracovala usilovně a s neuvěřitelným nasazením Cash Casia Leo. Chtěl bych jí poděkovat za její oddanou pomoc, kterou mi poskytla. Také děkuji Websterovi Williamsovi. Díky jeho redakční odbornosti se podařilo doladit poslední detaily.

George Vithoulkas

Úvod:

Praktikování homeopatie

Úspěšné praktikování homeopatie vyžaduje mimořádně dobrou znalost jejich teoretických zákonitostí. Studium těchto základních pravidel je klíčové a nevyhnutelné pro všechny homeopaty, jejichž cílem je dosáhnout co nejlepších klinických výsledků.

Energetický komplex organismu – Hahnemannova „Životní síla“

Energetický komplex organismu¹, o kterém pojednává tato kniha, je úzce spjat s tzv. obranným mechanismem. Termín *energetický komplex* by měl být chápán jako celková schopnost organismu okamžitě reagovat na vnitřní i vnější podněty – ať už jsou pozitivní, či negativní.

Celá problematika zdraví a nemoci spočívá ve schopnosti organismu zachovávat homeostázu. Energetický komplex (který bývá také podle Hahnemanna nazýván vitální silou) je základnou pro udržení optimálního zdraví a pohody. Dojde-li k narušení energetického komplexu, vzniká nerovnováha. S postupem času začne tato nerovnováha ovlivňovat fyzické tělo a objeví se nemoc. Choroba není fixní statický stav, ale kontinuální a zároveň proměnlivý proces. Mezi narušením organismu určitým stresem a výskytem detekovatelných a popsatelných příznaků je vždy určité inkubační období, kdy si dotyčný není vědom již probíhajících elektrochemických změn v organismu.

Úspěšnost léčby závisí především na tom, v jaké kondici se nachází životní síla pacienta.

Obranný mechanismus a energetický komplex

Obranný mechanismus je komplexní systém uvnitř našeho těla, jehož úlohou je chránit nás před vnějšími i vnitřními nepřátelskými vlivy. Hlavními složkami tohoto mechanismu jsou retikuloendoteliální systém, sympatický a parasympatický nervový systém, hormonální systém a lymfatický (imunitní) systém. V budoucnu věda prokáže, že v pozadí tohoto složitého obranného mechanismu se nachází mnohotvárná energetická struktura, která synchronizuje a řídí všechny fyzické systémy a orgány. Obranný mechanismus je tak složitým systémem, že jeho fungování zatím nebylo zcela prozkoumáno ani pochopeno. Tento mechanismus se neustále, v každý jednotlivý okamžik, snaží dosáhnout v našem organismu optimální homeostázy (rovnováhy).

V knize *Homeopatická věda* jsem již představil svou definici ideálního zdraví:

Zdraví znamená svobodu – svobodu od bolesti na fyzické rovině; osvobození od vášně na emoční rovině, vyúsťující v dynamický klid a vyrovnanost; a svobodu od sobeckosti na mentální rovině, vedoucí ke ztotožnění se s Pravdou.

Na základě této definice může pouze velmi málo jedinců – zvláště v západní populaci – tvrdit, že jsou celkově optimálně zdraví.

Symptomy jsou prospěšné!

Pokud dojde k porušení homeostázy, obranný mechanismus uvnitř našeho organismu zareaguje vytvořením příznaků, které mají za úkol znovu navodit stav rovnováhy. Homeopatický lék působí

přímo na náš obranný mechanismus a stimuluje jeho energetický potenciál, čímž dochází k zesílení obranné reakce. Narušení nebo ztráta energie, způsobená jakýmkoliv zátěžovým faktorem či traumatem, vede k rozvrácení homeostázy. Obranný mechanismus, který je neustále aktivní, pak již není schopen změny automaticky kompenzovat, ale začne vytvářet viditelné symptomy, aby ochránil vnitřní životně důležité funkce organismu.² Pokud vnitřní nerovnováha organismu dosáhne kritického bodu, obranný mechanismus se aktivuje a zalarmuje pacienta vytvořením symptomů.

Jestliže je například organismus vystaven nadměrnému horku nebo chladu, situaci vykompenzuje aktivací vnitřního „termostatu“, jenž způsobí kontrakci nebo roztažení cév. Pokud se však tyto zátěžové faktory dostanou za hranici odolnosti organismu, rozvine se nachlazení nebo úpal a objeví se patřičné příznaky. Symptomy jsou prospěšné, protože vznikají za účelem boje s nemocí. Nejsou-li nemoci léčeny vhodným způsobem a dochází-li pouze k potlačení příznaků silnými chemickými léky, obranný mechanismus je donucen přesunout svou obrannou odpověď jinam a vytvořit příznaky na hlubší úrovni.^{3,4,5} Symptomy produkuje organismus v rámci svých přirozených obranných pochodů.

Následky potlačování příznaků

Konvenční léčba v mnoha případech nemoci potlačuje a působí proti přirozenému fungování obranného mechanismu lidského těla. Podle konvenční medicíny by se mělo zabráňovat vzniku příznaků nebo by měly být potlačovány. Podívá-li se však homeopat na osobní anamnézu pacienta, musí dojít k závěru, že v organismu se nic neděje bezúčelně. Každý příznak či syndrom – ať už akutní, nebo chronický – vzniká proto, že je to ten nejlepší možný způsob, který mohl za daných okolností organismus pro boj s nemocí zvolit. Obranný mechanismus začne okamžitě po oslabení stresovým

faktorem automaticky vytvářet nezbytnou a nevhodnější možnou reakci na danou specifickou nerovnováhu. V okamžiku, kdy do tohoto procesu vstoupí chemické léky, dojde k zablokování přirozené odezvy a organismus je donucen změnit strategii a vytvořit další nejlepší možnou obrannou linii. Tento nový způsob obrany je však vždy na hlubší úrovni než ten předchozí.⁶

Hlavním cílem obranného mechanismu je udržovat poruchu co nejdále od vitálních orgánů, tedy v periferních oblastech, jako je kůže, sliznice nebo svaly. Pokud organismu není dovoleno pokračovat v produkování příznaků na periferní úrovni, je donucen ustoupit a vytvořit symptomy na hlubší rovině, postihující důležitější orgány.^{7,8}

Symptomy nás navigují

Symptomy pacienta slouží homeopatovi jako kompas ukazující cestu ke správnému léku. Obranný mechanismus generuje v rámci odezvy na specifický stres nebo podnět specifickou skupinu symptomů. Tyto symptomy reflektují způsob, který si obranný mechanismus zvolil pro boj s nemocí.

V homeopatii byly na zdravých lidech otestovány různé substance a zjistilo se, že produkují soubory příznaků, které se podobají příznakům nemocí. Pokud homeopat porovná příznaky produkované obranným mechanismem s příznaky, jež byly pozorovány při experimentálním testování léků – a shledá mezi nimi podobnosti – dokáže určit indikovaný lék, který pacientovi pomůže. Tento princip je základním zákonem homeopatie, jež Hahnemann nazval „*Similia Similibus Curentur*“, (*podobné je léčeno podobným*).⁹ Pokud je podán dostatečně podobný lék, dojde k pozitivní stimulaci obranného mechanismu pacienta a tento lék po eventuálním počátečním zhoršení znovu nastolí v organismu homeostázu.

Nachází-li se organismus navzdory nemoci ještě stále v relativně dobré kondici, vytvoří obranný mechanismus soubor symptomů, který bude mít z homeopatického hlediska jasný vzorec. Pokud je celková vitalita horší, bývá obraz symptomů méně jasný a pro homeopata je pak obtížnější najít správný lék.

Vyhodnocování reakce na lék

Výběr správného homeopatického léku je pochopitelně důležitý, ale správná interpretace *reakce* na tento lék bývá mnohdy ještě podstatnější. Homeopat musí být schopen rozpoznat, zda se vývoj zdravotního stavu pacienta po podání léku ubírá správným směrem, tedy směrem k uzdravení. Pokud dokonale nerozumí tomu, co se v organismu pacienta děje, může se dopouštět během léčby chyb. U homeopatů se bohužel běžně setkáváme s tím, že po podání léku a eliminaci několika příznaků dojdou k závěru, že pacient je vyléčen. To je velmi mylná představa.

Existují pravidla, podle nichž homeopat rozpozná, zda pacient směřuje k uzdravení, nebo zda se jedná pouze o paliaci či v nejhorším případě o potlačení symptomů.¹⁰ Jestliže homeopat tato obecná pravidla správně nepochopí, pravděpodobně bude překvapen, když po několika letech léčby zjistí, že se jeho pacient nachází ve stále stejném, nebo dokonce ještě horším stavu než před léčbou.

Jednou z výhod podrobných homeopatických konzultací je dlouhodobé vedení detailních záznamů o léčených případech.¹¹ Studium těchto případů vedlo k porozumění způsobu, jakým obranný mechanismus během léčebného procesu reaguje.

Směr léčby

Četná pozorování ukázala, že během doby, kdy se obranný mechanismus uzdravuje, dochází k určité sekvenci dějů, které mohou být použity jako směrnice jak pro homeopaty, tak pro terapeutu všech ostatních oborů. Tato pravidla souhrnně nazýváme „směr léčby“^{12,13} a zahrnují tři následující jevy:

1. *Léčebný proces postupuje směrem od centra k periférii.* Obranný mechanismus postupuje ve snaze ochránit organismus od degenerace po určité trajektorii. Některé z těchto „tras“ jsou dobře známy – jako například vztah mezi ekzémem a astmatem nebo mezi kloubními a srdečními potížemi. Pokud léčba postupuje příznivým směrem, příznaky se přesouvají z důležitých orgánů na ty méně důležité a směrem z mentálně-emocionální roviny k rovině fyzické.¹³

2. *Směřuje-li organismus k uzdravení, příznaky ze zdravotní historie pacienta se objevují v opačném pořadí, než v jakém vznikaly.* Došlo-li v minulosti k potlačení imunitního systému chemickými léky nebo jinými prostředky, obranný mechanismus si v paměti uchovává původní obranné procesy, které používal k udržení rovnováhy před potlačením. V podstatě jde o to, že obranný mechanismus byl přinucen propustit poruchu na hlubší úroveň a pohyboval se při tom po určité trase, jak popisují výše.

Jakmile je obranný mechanismus schopen pomocí pozitivní stimulace potlačení překonat, přesune poruchu směrem k perifernějším oblastem a následuje při tom stejnou původní trasu, avšak opačným směrem. Proto můžeme pozorovat, že se v opačném pořadí znovu objevují symptomy, které mizely během jednotlivých epizod potlačení. Pokud byl ale v minulosti určitý akutní či chronický problém skutečně vyléčen, už se neobjeví. Je-li však současný stav výsledkem potlačení určité okrajovější poruchy, objeví se tato porucha při správné léčbě znovu. Například u lidí s chronickými potížemi, kteří *před rozvojem tohoto aktuálního chronického pro-*

blému mívali časté akutní nemoci s vysokými horečkami, se po správné léčbě vysoké horečky opět objeví, protože kondice jejich imunitního systému se vrátí na původní vyšší úroveň.

3. *Při léčebném procesu symptomy postupují směrem od horních částí těla k distálním (vzdálenějším).* Například ekzém se bude posouvat z obličeje a trupu na končetiny, a nakonec opustí tělo přes ruce a chodidla. Existují sice výjimky, ale ty bývají zapříčiněny předchozím specifickým potlačením. Kupříkladu po zlepšení astmatu se může objevit rýma, která mu původně předcházela a byla potlačena. Tento směr je v horních cestách dýchacích správný, neboť sliznice nosu (rýma) je více periferní a méně závažná oblast patologie než plíce, jež jsou důležitějším orgánem. Zde tedy léčba postupuje zevnitř na periferii, což je správný směr.

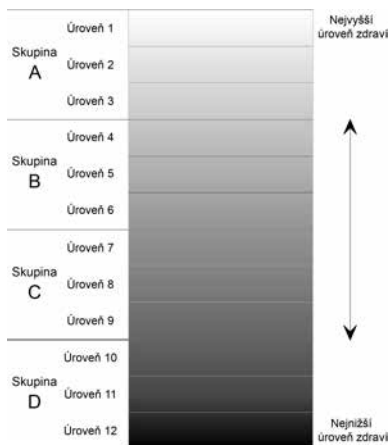
Tato vodítka nám pomáhají vyhodnotit, zda mělo terapeutické působení pozitivní či negativní efekt na obranný mechanismus a zda léčba směřuje k uzdravení či potlačení. Ačkoliv se moje stručné vysvětlení může prozatím zdát příliš zjednodušující a jednodimenzionální, podrobnější detaily budou vysvětleny v dalších kapitolách. Po prostudování této knihy bude čtenář-homeopat schopen kromě tradičního pojetí „směru léčby“ porozumět také novým pozorováním, která jsem v souvislosti s úrovněmi zdraví definoval. To čtenáři pomůže přesněji vyhodnotit reakci na podaný homeopatický lék a praktikujícím homeopatům, kteří mají ambice zvýšit úspěšnost své práce, budou tyto informace velmi užitečné.

Kapitola 1

Úrovně zdraví – základní popis

K tomu, abychom získali lepší přehled o stavu pacienta a jeho nemoci, zařadíme jej do odpovídající úrovně zdraví. Tato klasifikace nám pomáhá určit přesnější prognózu před i v průběhu homeopatické léčby.

V této kapitole představím parametry, podle nichž určujeme úroveň zdraví pacienta. Rád bych tímto rozdělením pomohl homeopatům k lepšímu pochopení zdravotního stavu jejich pacientů. Zmíněná klasifikace nám poskytuje mnoho výhod. Například

Obrázek 1: Stupnice dvanácti úrovní zdraví rozdělená do čtyř skupin: A, B, C a D. Nejvyšší úroveň zdraví je nahoře. Tento graf znázorňuje genetické predispozice jednotlivců a také úroveň vitality jejich obranného mechanismu.